

Darai Lajos (Kápolnásnyék):
Kemény, szigorú, életrevaló hely – eszmei menedék

A legszigorúbb és legérzelemdúsabb magyar közösség, amit valaha ismerem, ahol a tudományos vita lehetséges, folyik, de ezért a legnehezebben.

Kemény, szigorú, életrevaló hely az egyesület, ez volt az első benyomásom róla. Az első személyes találkozáskor Alsó- és Felsőőrött, ahol a szállás a falusi paplakban, az előadások a városi gimnáziumban voltak. E kétlakiság nem okozott gondot, mert sokunknak volt autója a találkozó résztvevői között. Bajcsy azzal szerénykedett, amikor megérkezett és kiszállt a kis autó csodájából, hogy elég hamar odaért Salzburgból, mert végig kétszázzal hajtott. A Trabantomat nem is nagyon használtam, ha Gulya Jancsi gyönyörű Audijába ülhettem. Kiderült, hogy földim ő, a göttingai Finnugor Seminar tanszékvezetője, gagybátori, én meg hangácsi. Apám emlegette, mennyire jó érzés volt földivel találkozni a fronton, a Don-kanyarban. Ez a környékünkön születettet, élőt jelentette. Voltam is egyszer a felsőgagyi búcsún kerékpárral tizenévesként, még a bálban is időztünk kicsit és éjfélre értünk haza, emlékszem. Az egyetemi tanár úr feleségestül mindig megállt visszafelé a Hofban, ami csak egy parasztudvart jelentett, ahol nem túl jó bort ihattunk. Máskor a jó Sándorfői Gyuri várkutató, MDF-es országgyűlési képviselő – aki szobatársam volt – világosbarna kocsijával vitt. Egy másik autót is használtam, mert Dúcz Laci odaadta a Zsiguliját, hogy menjek el Molnár Jóskáért Szaknyérre, az Őrségbe, mert ő csak úgy tudott eljönni előadást tartani. Engem bíztak meg a feladattal, és igen élveztem a vasi, zalai, őrségi tájon a kocsikázást. Jóskát ismertem a Pipiske utcai egyetemről, és a lakásán tartott előadásaira is jártam egyetemista koromban.

De mitől éreztem kemény helynek? Eleve óriási leszúrást kaptam az elnöktől érkezéskor, mint a rossz hír hozója, hogy Csomor Lajos nem tud jönni. Mit képezelek én, hogy egy előadó csak úgy lemondja az előadást, amikor ez a találkozó nem kis munkával lett megszervezve és fontosabbnak kell lennie minden egyéni gondnál, kerítést lehet csinálni mindig, találkozó egyszer van egy évben. Aztán már a második nap este közölte velem egy szegedi nyelvész előadó, hogy megölné, ha tudna. Kérdésekre nem nagyon indokolta, miért és indulatot sem láttam a szemében, valamit mormogott, hogy az, hogy itt vagyok, az a baja, de hát ő is ott volt. Ott még csak őstörténetünkről beszéltem régibb s újabb irodalmunkban, a több ágból fonódott őstörténetünket a következő évben, Altenbergben adtam elő. Ám az előzetes előadás összefoglalómat olvashatta, – mert kis füzetet kaptak a résztvevők a műsorról és ezekkel a tartalmi összegzésekkel, – ahol így írtam: „Őstörténetünk és ókori történetünk mesterséges homályban tartását azzal is felszámolhatjuk, ha megismerjük a régibb és újabb magyar irodalomban meglévő történettudat folytonosságát. Hiszen régibb irodalmunk a krónikai, mondai és hitvilági tartalmakkal egybecsengően előlegezi még a legújabb, modern eszközökkel elért eredményeket is. Ennek lényege a magyar nép, nyelv, írás és val-

lás ősisége, sokezer éves életfolytonossága. Ez a nép oroszánrészt vállalt az emberiség újkőkori kulturális forradalmi fejlődésében, Európa, Ázsia és Afrika első benépesítésében, s ezzel a kulturális és nyelvi egyetemesség máig ható megalapozásában.” Ma is így gondolom, harmincnégy év kutatás után.

Így lehet, hogy a mondanivalómmal volt gondja, amint azóta sokaknak. E rövid szöveg megtéveszthette, azt hihetvén, hogy Baráth Tibor, Bobula Ida, Padányi Viktor, Magyar Adorján, Badinyi Jós Ferenc, Götz László, Biró József nyomdokain járok. Pedig akkor még nem vállaltam volna őket, még ha ismertem volna is írásaikat a maguk teljességében, mint később, habár ugyanazt állítottam, amit ők, csak hogy más alapon, más bizonyítékokkal. És úgy gondoltam, a bölcséleten nevelődött tudományos meggyőződésemből, módszertani szintemből nem engedhetek. Mert én is ismertem azokat a ledorongolásokat, gúnyolódásokat, amiket ezek a szerzők a hazai tudománytól általában kaptak, amit nyelvész támadóm bizonyára velük együtt vallott, de nekem indíttatásom, fiatalkori tájékozódásom is arra vezetett, hogy ne riadjak el tőlük, hanem inkább László Gyula elméletének kiegészítőit lássam bennük. Azóta kiderült, hogy elméletileg is megalapozottan tettem, mert a régészet és művelődéstörténet, sőt a magyar nyelvészet mellett az embertan, különösen a sejti örökítők természettudománya, teljes mértékben alátámasztja a sokirányú szellemi és testi azonosságot, csak hogy nem a belátható történeti időben, hanem a sokezer évvel, év tízezrekkel mérhető időből. De akkor még nem sejtettem, hogy ilyen mély és hosszú időkből eredőek a jelenbeli képességeink, tulajdonságaink gyökerei, amit máig nehéz megérteni, elfogadtatni az érdeklődő emberekkel éppúgy, mint a tudományból élőkkel. Az, hogy ezekről a területekről abból az időből semmi olyat nem tudtunk akkor még, amit róluk a nyugati tudomány állított, senkit nem zavart. Engem persze igen, és ez lesz a következő megdönthetetlen bizonyíték, hogy az előbb említett személyek kutatása annyira megalapozott és következetes volt a saját szakterületükön, hogy eredményeiket egyre inkább komolyan kell vennünk, míg állításaikban a téves területi elhelyezést, kiterjesztést csak a korszuk tudományossága általános helyrajzi tévedésének köszönhetjük, és azt kiküszöbölve használható eredményeket kaphatunk, a történelemhamisítást felszámolhatjuk. Visszatérve előadásomra, tudatában voltam kezdő kutató mivoltomnak az ott megjelent nagyagyúk között, akikre tisztelettel néztem, szavukat ittam, mert valójában tanulni érkeztem a találkozóra. Előadóként pedig a szállási és az ellátási költségemet, amit a pénzügyi helyzetem és a cserearányok hátrányai miatt nem tudtam vállalni, a rendezők és a nyugati résztvevők nagyvonalúan rendezték, amiért most is köszönet illeti őket. A szokatlan drágaságot jól mutatta az a jelenség például, hogy amikor a távbeszélőt használtam, felhívtam az otthon maradt elég friss keletű családomat, a költséget már a telefon felemelésétől számította a készülék, nemcsak a kapcsolat létrejöttétől, mint itthon, amikor leesett a tantusz.

Csomor üzenet küldését azért nem utasíthattam el, mert ő előtte való évben részt vett a londoni találkozón és adott hírt nekem a következőről, meg egyéb-

ként is az övé volt a Pipiske utcai lakás. Együtt jártuk két hétig a Székelyföldet, laktunk Alsócernátonban a Haszmann-múzeum faházai padlásán. Vitatkoztunk a Széchenyi-hegyen sok éjjelen át, és olyan vendégekkel is, mint Pap Gábor, Bradák Karcsi vagy Hoppál Miska. Ami közben akkori párja, Kocsi Márta nem hagyott éhen halni bennünket. Eötvös Collégium beli volt szobatársam, Bíró Gyuszi pszichológus költözött a házukba, s ő ismertetett meg velük hasonló nézeteink miatt a magyarságról, mint mondta. Amikor a korábbi diákotthoni szobatársamat, az utóbb Petőfit Barguzinban kiásó ágcsernyői Varga Béla régészt felvittem hozzájuk, – aki a kassai technikai középiskola végzettjeként szülei pénzén tanult az ELTÉ-n László Gyulánál és esténként mindig elmondta, mit mondott aznap az öreg, – és megtudta, hogy az aranyműves és bútorfestő párost nagyon érdekli a Szent Korona, kezébe véve az usánka sapkát, megfordította és előadta, hogy ha így alulról egyszer bele lehetne nézni, az mindent elárulna róla: a szegecsek, forrasztások, illesztések nyomai. Így született meg az aranyműves vizsgálat gondolata, és 200 kérdést írtunk össze aztán, amire választ vártunk Magyarország Szent Koronájától. A vizsgálat révén született könyvet Varga Béla már a Vay Ádám Múzeum igazgatójaként, a múzeum baráti körével adatta ki, és a szöveg simításában s a könyvek pestre szállításában is részt vettem, mely könyvet 1988-ban Morvai Feri jóvoltából megkapott minden érettségizett diák.

Felsőőrött ebédkor mindig Götz Laci asztalánál ültem, akiből dőlt a szó. Érdekes volt, amit mondott, természetesen, hiszen akkor már hét kötetnyi kutatásról számolhatott be. Az előadások mellett a szünetek, egyéb foglalkozások, beszélgetések is igen érdekfeszítők voltak. Kemény dolgokat lehetett megtudni például Ödöntől, a legkisebb Pongrácz fiútól a Corvin-közből, és mesélt Hóka Mihály és Ernő is, akik New Yorkban újságot szerkesztettek '56-tól. Akkor ők még nem jöhettek be az akkori Magyarországra. A Baráth Tibor egyesített kötet kiadó Somogyi Zoli arról beszélt, milyen egyszerű meggazdagodni, csak jó időben, azaz olcsón kell építési telket venni New Yorkban. Simon Zoli Torontóból jött, aki később Vancouverből küldte könyveit és a könyv alakban megjelent Új Magyar Tájszótár anyagát, – amit én még a Nyelvtudományi Intézetben cédulákon tanulmányoztam egyetemi szemináriumi dolgozatomhoz a nyűről, – számítógépre vitte a legfontosabb fogalmakat és a szóhasználatot tekintve arra az érdekes eredményre jutott, hogy vannak messze eső tájaink, ahol a 200 legfontosabb szóból egy sem egyezik. Ceybert Robival és Horváth Izabellával a városban sétálva beszélgettünk. Előbbi Bangkokból jött, de már Kiszely Pistával bejárta Közép-Ázsia kínai részét, utóbbi Chicagóból. Izabella rám szólt, hogy ne álmodóan beszéljek, aminek megvalósítását másoktól várom, hanem magam akarjam megoldani azokat a nehézségeket, amiket vázoltam a történettudomány, történelemoktatás terén. Lett is aztán megvalósult kezdeményezésem az Egyesületben a Magyar Történelmi Iskola és a történelemtanár-továbbképzés. Radics Géza jó irányú, hasznos könyveit osztogatta. Forrai Sanyi bácsi életereje vaksága ellenére lenyűgöző volt, amint a bécsi Juba Feri tengerész orvos és jogász

személyisége, Érdy Miki kimért udvariassága is. Farkas Jóska mátészalkai múzeumigazgató pálinkáját ittuk és szalonnáját, kolbászát sütöttük, akihez korábban Vajáról átmentünk megnézni a kígyó jelképes szekereit és persze az első városi villanyvilágítás szalkai emlékeit.

De a legnagyobb, életre szóló élményt az előadások, azok hangulata, a feszes menet jelentette, hogy az előadó az elnöknek ad elő, a hallgatóság dolga, hogy fegyelmezetten figyeljen, ahol rendje volt a kérdéseknek és hozzászólásoknak, a tárgytól elkanyarodni nem lehetett. Egy-egy előadás csokrot az előadók kerekasztala követett, ahol még mást is elmondhattak, mint az előadásban, válaszolhattak, utalhattak a többiek előadására. És itt Gulya tanár úr fellépése jelentette számomra a tanulság csúcspontot, aki csak a közönség soraiból penderült ki a pódiumra a térkép elé, és hirtelenjében felvázolta egy délebbi, az Ob–Irtis forrásvidékénél lévő magyar őshaza képét, mondván, hogy még másik hármat is tud nekünk ott a környéken keresni, és valószínűsíteni, ha nekünk az északabbra tett őshaza nem tetszik, hiszen Götz kimutatta, hogy a régészet oda a szóbanforgó időből lakatlanságot fedezett fel. Ebből a fellépésből ugyanis láttam, hogy hiába szólnak érvek, nem a finnugor nyelvrokonság, hanem a finnugor származtatásunk ellen, azokat érdemben a másik oldal nem hajlandó mérlegelni, sőt tudomásul sem venni. Amint ez, most már tragédiaként jelentkezik nálunk napjainkban, mint a trianoni nász 100 éves elhálása a szomszédaink részéről, akik köszönik szépen, belépnek a helyünkre a régmúltban is a Kárpát-medencében, holott akkor nemhogy nem voltak még itt, de nem is léteztek, ha mi megtagadjuk az igazi helyén a szkíta-hun-avar-magyar rokonságot és folytonosságot, nem is beszélve a szalagdíszes kerámia földműves, ezért szapora népéről, aki elterjedve egész Európában, vitte oda nyelvünket, műveltségünket, de nem a hatalmat akkor még. Mellesleg katona sem terem csak az ilyen szaporaságú népből, a ritkán lakott földről nem jut.

Később, amikor a wolffenbütteli Herzog August Könyvtár ösztöndíjasaként átruccantam a göttingai egyetemre megnézni a XVIII. század második feléből a Göttingische Gelehrte Anzeigen könyvtári példányait, mert azokba Kesztyűs Tibor bejelölte piros tintával, hogy melyik tudósításokat, értékeléseket írta az akkor ott legnagyobb ász nagyszebeni filozófus Hissmann Miska, mert egyébként névtelenül tette, Gulya János kedvesen fogadott és vendégül látott, de a hozzá érkező Róna Tas Andrással már nem találkozhattam nála. Pedig akkorra már sokkal többről tudtam neki beszámolni, mint amit első egyesületi előadásomban nyújtottam. Süket fülekre találtam, amint ugyanilyen nagy csalódást keltett bennem legutóbb a nagyszerű biológus, a nemrég elhint egyesületi tagunk, Szabó István Mihály, aki szintén nem vette figyelembe a genetikai mutációs sorrend és arányok által megerősített, Cser Ferencsel kidolgozott elméletünket, és saját találmányát e téren lényegében a finnugor rokonság újabb érvekkel történő alátámasztására használta fel.

Vámos Tóth Bátor ugyan nem jött el Felsőőrbe, de elküldte Honoluluból, ahol élt, az Őrvidékre vonatkozó TAMANA kutatásait. Vele, aki a második vi-

lágháború hadseregének amerikai térképészeként az egész Földön ezerszám felfedezett a Kárpát-medencei földrajzi nevekkel nagyon egyezőket, elektronikus úton leveleztem később, és felvetve nála, hogy az általa feltárt jelenség nem fémkori vagy ókori magyar vándorlás eredménye, mint sokan feltételezték, talán lejárató szándékkal hirdették, hanem a félszáz ezer évvel korábbi hidegövi ember egész földön való elterjedésével lehet inkább kapcsolatos, azt válaszolta, hogy igen, ő a homo semper sapiens, azaz a mindig bölcs embernek köszöni a dolgot. Ezért is volt izgalmas számomra Horváth Izabella chicagói angol tanárnő levele, amikor megírta, hogy van egy iráni tanítványa, akinek a neve Darai Fatima. A nevemet ugyan a Daráshoz hasonlóan is hallottam értelmezni, és biztattak, hogy örüljek neki, mert ez még régebbi őrlési módra utal, mint a lizstes Molnár, de azért csak-csak elégedetlen voltam vele. A világtérkép azután sok-sok Dara és változata nevű helyet mutatott Indiáig, és Nepálban darai nevű kis nép is él, és különösen tetszett, hogy a Párthus Birodalom épített fővárosának neve is Dara volt. Ezért, amikor a partiumi falu, a darai déli harangszót hallottam almaszedés közben a csengeri határban a műegyetemisták filozófia tanár kísérelőjeként, arra gondoltam, hogy Pacor nevű gimnáziumi osztálytársam lehet, rosszul tudja olasz származását, mert hiszen ilyen nevű párthus herceget ismerünk. Ám mindez meggyőzött tehát, hogy nem ilyen névelemző módon kell a történelemhez nyúlni.

Altenbergben is kemény volt a kezdő helyzet, mert miután egész éjjel, nagyrészt ködben autót vezetve megérkeztünk, én lettem az első előadó. A családias légkör és a szigorú tudományos igény ott is működött. Egy lutheránus otthonban laktunk és a magyar őstörténet alapfogalmait fogalmazzuk közösen. A közeli Kölnben meglepett, hogy mennyire szennyezett a levegő, az ember egy vattacsomót érzett a torkában.

Aztán következtek sorra a Magyar Őstörténeti Találkozók és Magyar Történelmi Iskolák. Szent Gallenbe nem mehettem a Találkozóra, de Szentendrére igen, és az első Magyar Történelmi Iskolát is meglátogattam Szegeden. Sok újabb jó emberrel megismerkedtem Nagy Ákos és Kálmántól Fejes Paliig. A tabi iskolát már én szerveztem, oda a családom is elvittem. A kaposvári találkozón nem voltam, de aztán Tapolcán aztán többször. Az Övezeti Történész Találkozókra Erdélybe nem jutottam el, és a Felvidékre Komáromba se, de Rozsnyóra igen, és előtte Decsre.

A legemlékezetesebbnek azonban a második felsőöri találkozó bizonyult, mert itt találkoztam az Ausztráliából érkező Cser Ferencsel, akitől megvettem a *Gyökerek. Töprengések a magyar nyelv és nép Kárpát-medencei származásáról* c. könyvét. Elolvastva azt, megírtam neki, hogy szeretném gondolatait terjeszteni, mert teljesen egyetérték velük és előremutatónak tartom a művét. Fel is léptem munkássága ismertetésével 2001-es második szentendrei találkozón, ahol aztán heves és hosszú vitába keveredtem Dolnics Zoli barátunkkal, amit a nagyterem közönsége elég dermedten hallgatott. Aztán Cser Feri szólt, hogy igen érdekes anyag jelent meg a Science és a Nature Genetics 2000. novemberi számá-

ban, amit be lehetne építeni a magyar őstörténetbe is. Ettől kezdve dolgozunk együtt és számos tanulmányt és könyvet jelentettünk meg a genetikával alátámasztott Kárpát-medencei magyar eredet és folytonosságról.

A Kodolányi János Főiskola oktatási főigazgató helyetteseként kezdeményeztem egy KJF-ZMTE közös történelemtanár-továbbképzést „A magyar történelem tanításának tartalmi és módszertani megújítása” címmel. A Főiskola által minisztériumi akkreditálásra beadott pályázatot a pilisborosjenői intézet ellenőrizte és a miniszter jóváhagyta. Ennek tetemes költségét, majd az indítási engedélyét kétszer a KJF viselte. A tananyagot a ZMTE kiadványai jelentik, és azt közös székesfehérvári konferencián megvitatta, oktatási segédkönyvben is rögzítettük, amit a résztvevőknek könyv alakban mindig kiosztottunk és a honlapunkon elérhető: <http://mek.oszk.hu/05900/05939/05939.pdf> (átveszi az OSZK Magyar Elektronikus Könyvtára és az Európai Unió Könyvtára). Ezt a továbbképzést ugyan országosan többször meghirdettük, de elindítani csak a szomszéd országokban tudtuk, és Marosvásárhelyen és Kassán 2001-2003-ban együtt futott a 120 órás tanfolyam, mindig két előadóval havonta, szombatonként, majd megvalósult ez Szabadkán is 2004-2006-ban, Magyarkanizsán 2007-2008-ban, Zentán 2009-2010-ben, valamint Észak-Komáromban 2014-2015-ben. Összesen már 182 oklevelet vagy tanúsítványt osztottunk ki a tanfolyamot elvégzőknek, akik sikeres záróvizsgát tettek, vagy megfelelően részt vettek az előadásokon. A latin és magyar nyelvű oklevelet, tanúsítványt a KJF állítja ki, és a KJF rektora és a ZMTE elnöke írja alá.

Mindig helyi magyar erővel szövetkeztünk a megvalósításra. Az első három alkalommal a KJF teljes mértékben viselte az oktatók költségeit, majd Magyarkanizsán ezt a Rákóczi Szövetség helyi szervezete, Zentán a házigazda gimnáziumot fenntartó alapítvány vállalta. Komáromba aztán a maguk költségén utaztak az előadók és a házigazda a szünetben tízórai büfét adott.

Marosvásárhelyen a Deus Providebit Tanulmányi Házzal szövetkeztünk, akié a Sapientia Egyetem, ezért annak nagytermében tartottuk nagyszámú közönség előtt az előadásokat és az előadók az egyetem vendégházában aludtak, étkeztek. Helybeli segítők voltak: Fodor Imre Marosvásárhely alpolgármestere, a 'háztulajdonos' Csató Béla kanonok, Sípos Anna és Sipos Lajos a ZMTE házaspár tagja, akik elnökségi határozatra elnyerték az egyesület "örökös tagja" címet, valamint Molnár József, a Sapientia Egyetem főtitkára. A marosvásárhelyi továbbképzésen végzettek száma: 46 fő volt, helyben 41 oklevelet és 2 tanúsítványt osztottunk ki, és a továbbképzésen oktató tanárok közül is adtunk 3-nak oklevelet.

Kassán a kassai Magyar Polgári Klub volt a rendező, Erdélyi Kornélia tagunk áldásos közreműködésével, akinek férje, Csala Ondrej segített. Kassai továbbképzésen végzettek száma: 18 fő volt, helyben 13 oklevelet, egyet oktatónak, és 5 tanúsítványt adtunk ki.

Szabadkán a Városi Könyvtárban és a Városi Középiskolai Kollégiumban kaptunk helyet, a néhai Dr. Vajda Gábor költő, irodalomtudós, a ZMTE szerbiai

alelnöke és az Észak-bácskai Magyar Pedagógus Egyesület részéről Király Veronika elnök és Takács Etelka titkár jóvoltából, valamint nagyban segítette a munkát Dr. Szlávitay Magda mérnök, a ZMTE TT tagja, Szabó Lajos és Dr. Szigeti István. A szabadkai továbbképzésen végzetek száma: 32 fő, helyben 25 oklevelet és 7 tanúsítványt osztottunk ki.

Magyarkanizsán a Beszédes József Mezőgazdasági és Műszaki Iskolaközpont, a J. J. Zmaj Általános Iskola, a Magyarkanizsai Pedagógusok Egyesülete és a Magyarkanizsai Rákóczi Szövetség Helyi Szervezete segítette elő a megvalósítást. Utóbbi vezetője, Pósa Károly és csapata gondoskodott a vendéglátásról, az iskola tanára, Jenei Erzsébet pedig az előadó teremről. A magyarkanizsai továbbképzésen végzetek száma: 57 fő, helyben 57 tanúsítványt osztottunk ki a végén.

Zentán a Bolyai Farkas Alapítvány és a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium közreműködésével tartottuk meg a továbbképzést. Fő segítők Gajdos Attila igazgató és Dr. Basa György tanár volt, míg a háttérrel a zentai Bolyai Alapítványnak titkára, Vida János és elnöke, Kormányos Róbert biztosította. A zentai továbbképzésen végzetek száma: 16 fő, helyben 16 tanúsítványt adtunk ki.

Komárom északi felében a Csemadok helyi szervezete segítette munkánkat, és székházában, valamint a Selye János Városi Könyvtárban kaptunk helyet. Fő segítők a Csemadok helyi elnöke, Stubendek László volt, akit időközben polgármesterré választottak, és Milány Éva könyvtáros, valamint a házigazda szerepet végig ellátó Dr. Csámpai Ottó, a ZMTE Tudományos tanácsából. A komáromi továbbképzésen végzetek száma: 13 fő, helyben 13 tanúsítványt adtunk ki.

Közben bekerültem a ZMTE Elnökségébe és alapító titkára vagyok a ZMTE Tudományos Tanácsának mint oktatási felelős. Javaslatomra amikor meg kellett szüntetni a könyv alapú kiadványok megjelentetését, áttértünk a digitalizálásra és az elektronikus kiadásra. Ennek lett az eredménye az Acta Historica Hungarica Turiciensia elektronikus időszakos kiadványunk, vagy idegen szóval periodikánk, svájci ISSN száma: ISSN 2297-7538, amelynek jelenleg már 31. évfolymánál járunk, és a most szerkesztés alatt álló kötetekkel együtt a kiadott kötetek száma a 80-at közelíti és ebből több mint 60 elektronikusan férhető hozzá, ingyen letölthető a honlapunkról, ahol a MEK linkje lehetővé tette az igen gyors letöltést és lényegében a korlátlan terjedelmet. A tanulmányok e megjelenési helyét az MTA MTNT nyilvántartása is elfogadja. Ez az időszakos kiadványunk többnyire konferencia köteteinket tartalmazza, de ugyancsak vannak egyéb tematikus köteteink is, valamint a Pannon Kultúráközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata, amelynek már a kilencedik számát szerkesztjük. Ezt a központot ausztriai magyar és osztrák barátainkkal terveztük, de egyelőre csak eddig a folyóiratig jutottunk vele, de ez is igen fontos és jelentős eredmény.